

Parisataa uutta paperinkeräysastiaa

Suomen kaksi keräyspaperin tuottajayhteisöä kisa, kumpi saa rakennettua tehokkaamman keräysverkoston. Voisiko asia ratketa yhteistyöllä?

■ ELINA SAARINEN, TEKSTI JA KUVAT

Suomessa on nyt kaksi virallista keräyspaperin tuottajayhteisöä, jotka yrittävät haalia talteen mahdollisimman suuren osan keräyspaperiksi päätyvistä paperituotteista. Uusi jätelaki ja sen keräyspaperiasetus vaativat keräyspaperin tuottajayhteisöjä tiivistämään keräysverkostoaan. Tuottajayhteisöillä on tämä vuosi aikaa täydentää astiaverkostoa.

Viime kesänä valmistuneen asetuksen mukaan keräyspiste on oltava jokaisessa vähintään 500 asukkaan taajamassa 1.1.2015.

Pirkanmaan ELY-keskuksen yl tarkastaja **Päivi Linho** arvioi, että tuottajayhteisöiltä puuttuu yhteensä noin 200 vastaanottoaikkaa, jotta aluekeräysverkostot täyttäsivät asetuksen vaatimuksen.

”Olemme tehneet karttapohjaisen hahmotelman, mistä asioita vielä puuttuu. Meillä on astioita myös paikoissa, joissa niitä ei tarvita. Uudelleenjärjestelme nyt verkoston kuntoon”, sanoo Suomen Keräystuote Oy:n toimitusjohtaja **Merja Helander**.

Hän arvioi Suomen Keräystuotteen tarvitsevan noin 180 uutta pistettä.

Pisteitä puuttuu myös toiselta tuottajayhteisöltä, Suomen Keräyspaperi Tuottajayhteisö Oy:ltä. Se on sopinut, että keräyspaperin käytännön keräämisen ja käsittelyn hoitaa sen puolesta Paperinkeräys Oy.

Molemmat hyväksytyt

Uusi jätelaki edellytti tuottajayhteisöjä hakemaan uudelleen hyväksyntää tuottajarekisteriin. Keräyspaperin tuottajayhteisön jäsenenä saa olla vain graafisten painotuotteiden, painopaperin ja painettujen paperituotteiden valmistajia ja maahantuojia.

Molemmat keräyspaperin tuottajayhteisöt ovat nyt saaneet hyväksynnän. Suomen Keräystuote Oy hyväksyttiin joulukuussa ja Suomen Keräyspaperi Tuottajayhteisö Oy vastikään huhtikuun alussa.

Paperinkeräys Oy:n toimitusjohtaja **Kyösti Pöyry** toimii jälkimmäisen asiamiehenä. Hän kertoo, että uusi tuottajayhteisöjärjestely oli tehtävä, mutta käytännön operatiivinen toiminta jatkuu kuten ennenkin Paperinkeräyksen kautta.

Jätelain muutos tietää tuottajayhteisöille muitakin muutoksia: kummankin tuottajayhteisön on saatava erilliskerättyä ja

▲ Keräysastian sisältö on tuottajayhteisöille haluttua tavaraa, teollisuuden uusioraaka-ainetta.

kierrätettyä 75 painoprosenttia markkinoille saattamiensa paperituotteiden määrästä. Tähän saakka kierrätystavoite on ollut tuottajayhteisöjen yhteinen.

Kaiken liikenevän saa kerätä

Viranomaiset tarkistavat ensimmäisen kerran vuonna 2016, onko kumpikin tuottajayhteisö saavuttanut kierrätysasteen. Tämä riippuu osittain keräysverkoston tehokkuudesta.

Paperinkeräys on julkisuudessa syyttänyt Suomen Keräystuotteen verkostoa liiankin tehokkaaksi ja tuottajayhteisön toimintaa lainvastaiseksi.

”Me emme saa omaa osuuttamme kerättyä, koska toinen tuottajayhteisö ja niiden sopimusyritykset vievät tavaraa meidän nenän edestä. Meiltä katoaa kymmeniä tuhansia tonneja keräyspaperia”, Pöyry laskee.

Hän epäilee, ettei Suomen Keräyspaperi Tuottajayhteisö Oy tule tämän takia pääsemään 75 prosentin kierrätysasteeseen. Kierrätysvelvoite on vaativa, sillä Suomen Keräyspaperi Tuottajayhteisön jäsenet tuovat markkinoille valtaosan graafisen paperin 300 000 tonnin kokonaismäärästä.

Keräyskisan voitolla on taloudellistakin merkitystä, sillä keräyspaperitonni hinta on 80–100 euroa tonnilta.

Pöyry kritisoi viranomaisia siitä, että tulkinnat tuottajayhteisökohtaisen keräysoikeuden suhteen ovat epäselviä. Hän kaipaisi viranomaisilta asiaan tulkintaohjetta, mutta sellaista ei ole tulossa, ainakaan vielä.

”Kannanoton tarvetta ei ole, koska asia on sanottu selvästi lainsäädännössä. Tuottajayhteisöillä ei ole mitään omistuskiihtöitä syntyvään jättepaperiin, vaan molemmat tuottajayhteisöt saavat kerätä sitä niin paljon kuin heidän keräysverkkoonsa paperia kertyy”, Ely-keskuksen Päivi Linho sanoo. Hän korostaa, että viranomaisten mukaan yksikään tuottajayhteisö ei toimi kentällä tällä hetkellä lainvastaisesti.

Tuottajayhteisökohtaisten erilliskeräys- ja kierrätysvelvoitteiden toteutumista seurataan vasta ensi vuonna kerättävistä materiaaleista.

Suomen Keräystuotteen Merja Helander pitää vain hyvänä, jos keräyspaperi saadaan tehokkaasti talteen.

”Pääasia on, että keräyspaperi saadaan kerättyä tehokkaasti kuluttajilta ja se kaikki päättyy Suomen teollisuuden käyttöön. On toisarvoista, miten me toimijat keskenämme tässä välissä kähisemme.”

Yhteisiä keräysastioita?

Tarvitaanko Suomessa sitten kahta erillistä keräyspaperin tuottajayhteisöä?

Helander olisi valmis yhteistyöhön toisen tuottajayhteisön kanssa, mutta pitäisi itse organisaatiot erillään, jotta alalla säilyisi kilpailua ja innovatiivisia toimintamuotoja.

”Tuottajayhteisöillähän voisi olla jopa yhteiset keräyspurkit, joissa olisi molempien tuottajayhteisöjen nimet. Mutta vielä ei olla siinä vaiheessa. Kun tuottajayhteisöt tekevät molemmat oman duuninsa, viranomainen sitten laskee volyymit ja prosentit”, Helander sanoo.

Pöyrykään ei sulje yhteistyötä pois.

”Organisaatioita ei tarvitse yhdistää, mutta kannatan sellaista yhteistyötä, jossa molemmat saavat kustannustehokkaasti talteen niille kuuluvat keräysmäärät. Nykyjärjestelmä tulee kalliiksi.” ■

Jätteet energiaksi standardeilla

Kierrätyspolttoaineiden tuotannolla ja jätteiden energiahyödyntämisellä tuetaan jätteiden ja sivutuotteiden hyötykäyttöä ja samalla ehkäistään jätteiden kaatopaikkasijoitusta. Kokoelma kierrätyspolttoaineiden laadunhallintaan ja karakterisointiin liittyviä SFS-EN-standardeja on julkaistu kaksiosaisena SFS-käsikirjana.

SFS-käsikirja 34 Kiinteät kierrätyspolttoaineet

Osa 1: Laadunhallinta, luokittelu ja yleiset seikat

1. painos, 2014. A5-koko. 399 sivua. 135 €

Osa 2: Fysikaalisten ja kemiallisten ominaisuuksien tutkimusmenetelmät ja muut julkaisut

1. painos, 2014. A5-koko. 569 sivua. 165 €

Hintoihin lisätään alv 10 % ja toimituskulut hinnastomme mukaisesti.

SUOMEN STANDARDISOIMISIIITTO SFS RY
Malminkatu 34, PL 130, 00101 Helsinki
Puh. 09 1499 3353 (myynti), faksi 09 146 4914
Internet www.sfs.fi, sähköposti sales@sfs.fi